

گذری کوتاه بر حکومت های تاسیس یافته در ایران

تکثرات نظامی آنان

نویسندگان

فریدون عبدی

خسرو کشتمند

میلاد مرادی

سرشناسنامه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

ادداشت:

موضوع:

موضوع:

شابک فرده:

شناسه افده:

رده بندی دیویی:

رده بندی دیویی:

کتابشناسی ملی:

عبدی، فریدون، ۱۳۴۷ -

گذری کوتاه بر حکومت های تازه تاسیس یافته در

ایران و تفکرات نظامی آنان / فریدون عبدی، خسرو

کشمند، میلاد مرادی.

تهران: انتشارات پل، ۱۳۹۸.

۸۳ ص.

978-964-233-263-2

فیپا

کتابنامه: ص. ۸۱ - ۸۳.

ایران -- سیاست و حکومت -- تاریخ

Iran -- Politics and government-- History

کشمند، خسرو، ۱۳۵۳ -

مرادی، میلاد، ۱۳۶۷ -

۱۰۶DSF

۹۵۱

۶۰۷/۵۴۱

گذری کوتاه بر حکومت های تازه تأسیس

یافته در ایران و تفکرات نظامی آنان

نویسندگان: فریدون عبدی - خسرو کشمند

میلاد مرادی

شابک: ۲-۲۶۳-۲۳۳-۹۶۴-۹۷۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

instagram: poul_publication

«حق چاپ برای مؤلفین محفوظ می باشد.»

آدرس: تهران، انقلاب، خیابان لبافی نژاد، بین

خیابان دانشگاه و فخر رازی، پلاک ۱۷۴، طبقه ۲،

تلفن: ۸۸۴۴۹۶۰۸

واحد ۴

فهرست

۷	مقدمه
۹	حاکمیت ارزیابی
۱۲	حاکمیت ایلامیان
۱۳	حاکمیت مآدها
۱۵	حاکمیت هخامنشیان
۱۹	حاکمیت سلوکیان
۲۲	حاکمیت اشکانیان
۲۴	حاکمیت ساسانیان
۲۶	حاکمیت طاهریان
۳۰	حاکمیت صفاریان
۳۲	حاکمیت سامانیان
۳۴	حاکمیت غلویان
۳۶	حاکمیت آل زیار
۳۷	حاکمیت آل بویه
۳۹	حاکمیت غزنویان

۴۱	حاکمیت سلجوقیان
۴۳	حاکمیت خوارزمشاهیان
۴۴	حاکمیت مغولان
۴۷	حاکمیت ایلخانیان
۴۹	حاکمیت ایلکانیان یا جلایریان
۵۱	حاکمیت سربدزان
۵۳	حاکمیت آل مظفر
۵۶	حاکمیت حواریان
۵۷	حاکمیت موریان
۵۹	حاکمیت ترکمانان
۶۱	حاکمیت صفویان
۶۳	حاکمیت افشاریان
۶۶	حاکمیت زندیان
۶۸	حاکمیت قاجارها
۷۰	حاکمیت پهلوی‌ها
۷۲	حاکمیت جمهوری اسلامی ایران
۸۱	منابع و مآخذ

مقدمه

برگشت به تاریخ مردم ایران ماجرای تلاش بی‌وقفه‌ای است که قوم ایرانی پس از ورود به فلات ایران در راه تشکیل و بسط توابع فرهنگ و تمدن انسانی از خود نشان داده است. در برص این تلاش و پویش متأسفانه هر از چند گاهی هجو سنگ‌نگان و قدرت‌اهریمنی آنان نیروی حیات و قدرت خلاقه این مردم را متوقف می‌نمود و به رکود می‌کشانید، ولی جوهره تمدن ایرانی بار دیگر خود را می‌نمایاند و قد علم می‌کرد. با صرف نظر کردن از دوران اساطیری و عهد زیستگاه‌های باستانی و مبدأ قراردادن دوران تاریخی به‌ویژه از زمان شکل‌گیری حکومت ماسا در غرب ایران و با اندکی تأمل این نتیجه بر ما ملاحظه می‌گردد که مردم ایران به‌طور مداوم از دو سوی شمال شرقی و مغرب و جنوب غربی مورد هجوم مداوم و ناتمام بوده‌اند. بیابان‌گردان ناحیه آسیای مرکزی (کنونی) هونها - هپتال‌ها به دلایل متعدد از جمله برای کسب غنائم فراوان، خط شرق و شمال شرقی ایران را به‌طور مداوم زیر

ستوران خود درمی‌نوردیدند تا بتوانند به حیات خود ادامه دهند. از سوی غرب نیز حتی قبل از شکل‌گیری حکومت مادها، ملت‌های هم‌جوار به‌ویژه آشوری‌ها و آنگاه در قرون بعد رومی‌ها و پس از آن بادیه‌نشینان، بسیاری از نقاط مرزی را عرصه تاخت‌وتاز خود قرار دادند و گاه بی‌محابا تا پایتخت ایران نیز پیش می‌آمدند. همین تهاجمات به تدریج جنگ و ستیز را به زندگی مردم ایران تحمیل نمود و در طول زمان بر شکست آن نیز افزود.^۱ همین امر منجر به تأسیس حذر و تدبیر و مابین مختلف در طول تاریخ ایران گردید که هر کدام با تفکرات و اقدامات نظامی خود سعی در حفظ حاکمیت خود داشتند.

تفکرات، تجارب نظامی و دفاعی به علاوه مبانی نظری اندیشه‌ها همگام با تحولات نظامی سازنده مباحثی هستند که از آن تحت عنوان اندیشه نظامی و مبانی آن یاد می‌شود.^۲ تفکر و اندیشه نظامی به معنای رفتار و کارکردهای نظامی است و در قالب هوش نظامی، فلسفه نظامی، نظریه نظامی، دکترین نظامی، قوانین و فتوای نظامی تجسم می‌یابد.^۳ در واقع اندیشه نظامی به معنای مجموعه‌ای از مفاهیم و روش‌های فکری و عملی است که عناصر «مبانی نظری و عقیدتی»^۴، «تفکرات و تجارب نظامی» و «تحولات سیاسی/نظامی» سه

۱. معطوفی، اسدالله، تاریخ چهارهزارساله ارتش ایران، ص ۸.

۲. تسبیحی، اکبر، مبانی اندیشه نظامی فرماندهی معظم کل قوا، ص ۱۲.

۳. رشیدزاده، فتح‌اله، تبیین اندیشه نظامی فرماندهی معظم کل قوا، ص ۳۴.

رأس آن را تشکیل می‌دهد^۱ تفکرات نظامی حکومت‌های تأسیس یافته در ایران و به‌طور کلی اندیشه نظامی در ایران حاصل تفکرات، بینش‌ها و کوشش‌های اندیشمندان و حاکمان قرون متمادی بوده و به دنبال پاسخ این پرسش بوده که چگونه می‌توان کشوری را در مقابل تهدیدات حفظ کرد و امنیت را که مهم‌ترین آرزوی هر کشوری است را به ارمغان آورد^۲.

با توجه به موارد فوق و اهمیت مطالعه تاریخی، نویسنده در این نوشتار گذری کوتاه دارد بر حکومت‌های تأسیس یافته در ایران و تفکرات نظامی آنان دارد.

سعی نویسنده در این بوده است تا با بهره‌گیری از کتاب‌های تاریخی و نقل قول از نویسندگان محترم کتاب‌های مذکور خلاصه گویایی از تاریخ این سرزمین را گردآوری نماید.

حاکمیت آریایی‌ها

در اواسط هزاره دوم قبل از میلاد اقوام آریایی از منطقه سبیری اوراسیا به‌سوی اروپا و فلات ایران سرانیز شدند^۳ آریایی‌ها پس از ورود به ایران شیوه ساده زندگی خود که شبانی بود دنبال کردند به استناد منابع تاریخی آنان

۱. جمشیدی، محمد حسین، مبانی و تاریخ اندیشه نظامی در ایران، ص ۳۷.

۲. تسیحی، اکبر، مبانی اندیشه نظامی فرماندهی معظم کل قوا، ص ۱۲.

۳. معطوفی، اسدالله، تاریخ چهارهزارساله ارتش ایران، ص ۴۲.